

- не слід наблизатися до суден, човнів і катерів, які пропливають поблизу тих, хто купається.

Надання невідкладної медичної допомоги постраждалим на воді:

При утопленні необхідно якнайшвидше витягти постраждалого з води. Рятувати потопаючих доводиться, коли: потопаючий знаходиться на поверхні, тільки що зник під водою або пробув під водою декілька хвилин. В цих випадках, перш ніж кинутися у воду, потрібно швидко оцінити становище і вибрати спосіб надання допомоги. Іноді, якщо випадок трапився біля берега, можна кинути з берега предмет, за який може вхопитися потопаючий: рятівний круг, дошку, мотузку, кінець Олександрова тощо. Якщо поблизу є човен, необхідно використати його. До потопаючого необхідно підплівати таким чином, щоб він не бачив рятівника та не став чіплятися за нього. До потопаючої людини підпливають ззаду, якщо це неможливо, то слід піднірнути під потерпілого, захопити лівою (правою) рукою під коліно його правої (лівої) ноги, а долонею правої (лівої) руки сильно штовхнути ліве (праве) коліно спереду і повернути потопаючого до себе спиною.

У потопельника частіше бувають психічні розлади, викликані страхом. Необхідно зняти з неї мокрий одяг, витерти тіло, дати 15-20 крапель настойки валеріані чи крапель Зеленіна, заспокоїти та зігріти людину (укутати і дати гарячого напою).

Якщо свідомість у постраждалого відсутня (не реагує на звернення та легкі постукування по щоках), але збережені пульсація на сонній артерії та дихання **необхідно** :

надати його тілу горизонтальне положення з повернутою на бік головою; дати вдихнути через ніс пари нашатирного спирту, яким змочений шматок вати, та провести вищевказані заходи. Пульс на сонних артеріях перевіряється на рівні щитовидного хряща по черзі з обох боків. Недоцільне дослідження пульсу на променевій артерії, оскільки його відсутність тут ще не свідчить про зупинку кровообігу. Ознаками зупинки дихання є відсутність рухів грудної клітки, руху повітря через ніс та рот.

У разі, якщо свідомість, пульс на сонних артеріях відсутні, наявні ознаки зупинки дихання; широкі зіниці, але нема трупних плям, задубіння тіла, необхідно якнайшвидше почати відновлення дихання та кровообігу.

По-перше, спробувати видалити воду з дихальних шляхів. Рідину з них можна частково вивести, трохи піднявши постраждалого за талію так, щоб верхня частина тулуба і голова провисали, або “перегнути” постраждалого через своє стегно при зігнутій в коліні нозі, одночасно натискаючи на його спину. Ці заходи необхідно проводити у виняткових випадках максимально швидко. Не слід пориватися до видалення всієї рідини або значної її частини, тому що це практично неможливо і потребує багато часу. На обстеження постраждалого, видалення рідини та підготовку до проведення штучної вентиляції легень є 4-5 хвилин, оскільки потім відбудуться незворотні зміни в організмі потопельника.